

Hanna Kososen valtuustoaloite; Savonlinnan perusasteen opetuksen laadun varmistaminen

SL 22.08.2024 § 105
251/00.01.03.03/2024

Valmistelija

Kasvatus- ja opetuspäällikkö Tero Tuononen,
tero.tuononen@savonlinna.fi, p. 044 417 4303

Selostus

Sivistysvirastoon on saapunut valtuustoaloite, jossa esitetään keinoja pätevien opettajien houkuttelemiseksi kaupunkiin. Aloitteessa esitetään, että määräaikaisissa työsuhteissa työskenteleville opettajille tulee maksaa kesäajalta palkkaa, opettajarekrytoinnit tulee tapahtua aikaisemmin ja vakituisia opettajan virkoja ei tulisi korvata määräaikaisuuksilla.

Opettajien palvelussuhteen ehdot eivät muodosta lukuvuosiperusteista kokonaisuutta lainsäädännön tai virka- ja työehtosopimuksen tai sen vakiintuneen tulkinnan mukaan. Opetus toteutetaan lukuvuosiperusteisesti lukuvuoden työkauden aikana, mutta lukuvuosiperusteisuus ei määritä opettajan palvelussuhteen ehtoja. Opettajien palkka oikeudet määräytyvät voimassa olevan kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen (OVTES) määräyksien mukaan ja niitä sovelletaan opettajan virkasuhteen aikana.

Virka- ja työehtosopimus ei sisällä määräyksiä siitä, että lukuvuoden työajaksi otetulla opettajalla olisi oikeus koko lukuvuoden palkkaan.

Opettajien palkkaus- ja työaikajärjestelmä poikkeaa opetusvelvollisuuteen perustuvan työaikamuodon ja vuosilomat korvaavan keskeytysjärjestelmän vuoksi kunnan muista työntekijöistä ja viranhaltijoista. Opettajien palkkaus- ja työaikajärjestelmässä taataan kuitenkin vähintään vuosilomaan rinnastuva vastaavan tasoinen oikeus palkalliseen vapaaseen tai vapaata korvaava lomapäiväkorvaus. Järjestelmäeroista on korkein hallinto-oikeus antanut päätöksen 30.5.2013 (t.1856, Dnro 1774 ja 1779/3/11). Järjestelmä on mainittuun päätökseen perustuen lainmukainen.

Kunnassa työskentelevät opettajat ovat virkasuhteista henkilöstöä, joiden oikeusasema määräytyy lain 304/2003 mukaan (Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 304/2003). Tilanne, jossa määräaikainen opettaja otettaisiin myös kesäajaksi virkaan, josta vakituinen viranhaltija ei ole virkavapaalla, ei ole lain mukaan mahdollista. Yhdessä virassa ei voi olla samanaikaisesti virantoimituksessa kahta viranhaltijaa. Virkasuhde päättyy ilman irtisanomista ja irtisanomisaikaa sijaiseksi otetun määräaikaisen viranhaltijan määräajasta riippumatta, kun toistaiseksi otettu viranhaltija palaa virantoimitukseen, jos toistaiseksi otetulla viranhaltijalla on lakiin tai virkaehtosopimuksen määräykseen perustuva ehdoton oikeus palata virantoimitukseen.

Opettajarekrytoinnit kytkeytyvät kiinteästi kaupungin taloussuunnitteluun ja talousarvion vahvistamiseen. Talousarvion pohjalta laaditaan tuntikehys, joka luo reunaehdot seuraavalle lukuvuodelle ja määrittää rekrytointitarpeet. Talousarvion valmistuessa joulukuussa seuraavan lukuvuoden suunnitteluun päästään vasta tammikuussa, jolloin opettajarekrytoinnit pystytään hoitamaan pääsääntöisesti maalisi- ja huhtikuun aikana. Osa rekrytoinneista venyy tätä pidemmälle, sillä henkilöstöntarve ei kokonaisuudessaan ole selvillä alkuvuodesta. Esimerkiksi virkavapausanomuksia tai irtisanoutumisia voi tulla vasta loppukevään aikana.

Vakituisia opettajan virkoja avataan tarkan harkinnan mukaan tilanteessa, jossa kaupungin perusopetuksen oppilasmäärä on voimakkaasti laskeva. Tällä varmistetaan se, ettei kaupunki joudu tilanteeseen, jossa se ei voi tarjota opetusvelvollisuuden mukaisia tunteja opettajaviranhaltijoille. Opettajanvirkoja on korvattu päätoimisen tuntiopettajan tehtävillä. Näissä tehtävissä opetusvelvollisuus on vähintään 16h/vko. Määräaikaiselle tehtävän täytölle pitää aina olla lain mukainen peruste. Jos peruste on olemassa, voidaan tehtävä luonnollisesti täyttää myös määräaikaisesti.

Valtuustoaloite on kokousmateriaalina.

Esittelijä	Sivistystoimenjohtaja Ripatti Mikko
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle selostusosan mukaisen selvityksen valtuutettu Hanna Kososen valtuustoaloitteeseen. Sivistyslautakunta toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Sivistyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksi	Kaupunginhallitus/kaupunginvaltuusto
Toimenpiteet	Kaupunginhallitus